

การพัฒนาระบบงาน
และปรับปรุงโครงสร้างประจำปี พ.ศ. 2559

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนำ

การปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ เป็นการวางรูปแบบโครงสร้างองค์กรให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อยกระดับขีดความสามารถและสร้างประสิทธิภาพโดยรวมของส่วนราชการ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ คุ่มค่า และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของส่วนรวมตามภารกิจที่กำหนด รวมถึงการสร้าง ความเชื่อมั่นของประชาชนและสังคมต่อระบบราชการ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ในฐานะที่เป็นหน่วยงานดำเนินการในการเสนอขอปรับปรุง การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง และกรมในสังกัด โดยการวิเคราะห์บทบาท ภารกิจ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และนำไปสู่การเสนอขอแก้ไขกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ โดยหลังการปฏิรูป ระบบราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงานปลัดกระทรวง รวมทั้งกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทยได้มีการเสนอ ขอปรับปรุงอำนาจหน้าที่และการแบ่งส่วนราชการเพื่อให้ความเหมาะสม สามารถรองรับระเบียบกฎหมาย และนโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง “การพัฒนาระบบงาน และปรับปรุงโครงสร้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙” จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้อง ทุกระดับ หากท่านมีข้อเสนอแนะใดๆ กรุณาติดต่อ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑	การเสนอขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ	
๑.๑	ความเป็นมา	๑
๑.๒	วัตถุประสงค์ในการขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ	๑
๑.๓	เหตุผลความจำเป็นในการขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ	๒
๑.๔	ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการเสนอขอปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ	๔
บทที่ ๒	รายการคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่วนราชการ	๕
บทที่ ๓	ขั้นตอนการขอเสนอขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ	๑๒
บทที่ ๔	บทสรุป	๑๔

ภาคผนวก

บทที่ ๑

การเสนอขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ

๑.๑ ความเป็นมา

การเสนอขอปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ เป็นการดำเนินการเพื่อนำไปสู่ระบบการบริหารงานสู่กระบวนทัศน์ใหม่ การวางรูปแบบโครงสร้างองค์กรให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อยกระดับขีดความสามารถและสร้างประสิทธิภาพโดยรวมของส่วนราชการ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ คุ่มค่า และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของส่วนรวมตามภารกิจที่กำหนด รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นของประชาชนและสังคมต่อระบบราชการ นอกจากนี้ จากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย/ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ประกอบกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ทำให้ส่วนราชการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ อันเนื่องมาจากปัญหาข้อจำกัดในการดำเนินงานตามภารกิจที่ถูกระหวงแบ่งส่วนราชการฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงบริหารจัดการโดยแบ่งส่วนราชการ และแบ่งภารกิจตามหน้าที่ภายใน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่ออำนาจหน้าที่ และบทบาทภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการฯ จึงมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลยุทธศาสตร์ของชาติต่อการบริหารราชการตามอำนาจหน้าที่ บทบาทภารกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย สนับสนุนภารกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตอบสนองต่อการแก้ไขความเดือนร้อน และความต้องการของประชาชนและสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ วัตถุประสงค์ในการขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ

๑. เพื่อเป็นการทบทวนและปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ทิศทางการพัฒนาประเทศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป
๒. เพื่อให้การจัดโครงสร้างของส่วนราชการมีขนาดที่เหมาะสม และสร้างความยืดหยุ่นในการแบ่งส่วนราชการภายใน ให้สามารถปรับเปลี่ยนได้รวดเร็วทันต่อสภาพที่เปลี่ยนแปลงไป
๓. เพื่อกำหนดหน่วยงานในสังกัดส่วนราชการให้มีความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไป
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของส่วนราชการ ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยระบบการตรวจ ติดตาม ให้คำแนะนำ และประเมินผล และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภารกิจเกี่ยวข้องกันให้มีการบริหารงานที่สัมพันธ์หรือเกื้อหนุนกันให้
๕. เพื่อลดขั้นตอน และขจัดความซ้ำซ้อนของงาน/๘

๑.๓ เหตุผลความจำเป็นในการขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วน

เนื่องจากบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และการบริหารประเทศเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ส่วนราชการมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ด้วยเหตุผลดังนี้

๑. ปัจจัยด้านกฎหมาย ระเบียบ ยุทธศาสตร์ และนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบด้วย

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ขยายขอบเขตและสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากขึ้นในหลายๆ ด้าน ทั้งในส่วนของสิทธิเสรีภาพในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ การขยายขอบเขตของแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐกว้างขึ้น การกำหนดเรื่องจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือการขยายระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐมากขึ้น เป็นต้น ซึ่งการกำหนดและการขยายขอบเขตดังกล่าว ได้มีผลกระทบต่อระบบราชการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะผลกระทบต่อระบบการทำงานของราชการที่จะต้องเคารพในสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากขึ้น ระบบราชการต้องโปร่งใสและตรวจสอบง่ายขึ้น อาทิเช่น

มาตรา ๕๖ สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางราชการของประชาชน

มาตรา ๕๗ สิทธิในการได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนอนุญาตหรือดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อคนหรือชุมชนท้องถิ่น

มาตรา ๕๘ สิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองที่มีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน

มาตรา ๕๙ บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว

มาตรา ๖๐ สิทธิในการฟ้องหน่วยงาน ให้รับผิดชอบเนื่องมาจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

มาตรา ๗๗ การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยรัฐต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวม จัดระบบบริหารราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขต...

มาตรา ๗๘ รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นต้น

๑.๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้มีการเพิ่มเติมสาระสำคัญเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล ไว้ในมาตรา ๓/๑ กำหนดว่า “การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าเชิงภารกิจภาครัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจ และยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก

และสนองตอบความต้องการของประชาชน ...” ซึ่งเจตนารมณ์ คือ การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติงานของภาครัฐ มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนให้บริการเกิดความพึงพอใจและการบริหารงานภาครัฐให้เกิดความคุ้มค่าแห่งภารกิจ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ” ทั้งนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ จึงต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติราชการตามความเหมาะสมของภารกิจ เป็นการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่มีเป้าหมาย มีการกำหนดตัวชี้วัด มีการบริหารจัดการความรู้ มีการบริหารแบบบูรณาการ อันเป็นความพยายามในการปรับเปลี่ยนค่านิยม กระบวนทัศน์ และวัฒนธรรมการทำงานของภาคราชการให้มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนมากขึ้น

๑.๓ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้แก่

มาตรา ๖ ของพระราชกฤษฎีกากฉบับนี้ กำหนดเป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้ ๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน ๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ และ ๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา ๓๓ กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของหน่วยงานว่า ภารกิจใดมีความจำเป็นหรือสมควรที่จะได้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ โดยคำนึงถึงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายของคณะรัฐมนตรี กำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจ และสถานการณ์อื่นประกอบ

๑.๔ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๕) ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย ๔ ประเด็น ได้แก่

๑) ยกกระตือรือร้นให้บริการและการทำงาน เพื่อตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของประชาชนที่มีความสลับซับซ้อน หลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

๒) ปรับรูปแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงบูรณาการ เกิดการแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

๓) มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ คิดริเริ่ม เปลี่ยนแปลง และปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่าง ๆ

๔) สร้างระบบการกำกับดูแลตนเองที่ดี เกิดความโปร่งใส มั่นใจ และสามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งทำให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อประชาชน และต่อสังคมโดยรวม

๑.๕ ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวง เป็นต้น

๒. อำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นอันเป็นผลเนื่องจากระเบียบ/กฎหมาย/นโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

จากเหตุผลและความจำเป็นอันเนื่องมาจากระเบียบ/กฎหมายและสภาวะการณ์ต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้อำนาจหน้าที่ ภารกิจของส่วนราชการเปลี่ยนแปลงไป ส่วนราชการมีความจำเป็นต้องเสนอขอปรับปรุงอำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการ เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ที่ครอบคลุมกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นตามระเบียบ กฎหมาย มีส่วนราชการภายในองค์กรรองรับการปฏิบัติราชการที่ชัดเจน และสามารถตอบสนองต่อแนวทาง และนโยบายการบริหารประเทศ

๓. การดำเนินงานหรือการบริหารงานของส่วนราชการอันเนื่องมาจากโครงสร้างเดิมไม่เหมาะสม

เมื่ออำนาจหน้าที่ ภารกิจของส่วนราชการเปลี่ยนแปลงไป ส่วนราชการมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ เพื่อให้มีความสอดคล้อง รองรับ และครอบคลุมกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น มีความเข้มข้นขึ้น และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

❖ กล่าวโดยสรุป จากเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ไม่ว่าจะในด้านสภาวะการณ์ต่างๆ ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น/เปลี่ยนแปลงไป และโครงสร้างส่วนราชการเดิมไม่มีความเหมาะสม ดังนั้น ส่วนราชการมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงบทบาท ภารกิจ อำนาจหน้าที่ และการแบ่งส่วนราชการให้มีความเหมาะสม สามารถรองรับภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายตามการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ส่วนราชการได้มีการปรับปรุงภารกิจของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์ โดยไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และเพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ที่ครอบคลุมกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นตามระเบียบ กฎหมาย มีส่วนราชการภายในองค์กรรองรับการปฏิบัติราชการที่ชัดเจน สามารถตอบสนองต่อแนวทาง และนโยบายการบริหารประเทศ

๑.๔ ระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการเสนอขอปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ

ในการเสนอขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการนอกจากจะต้องคำนึงถึงระเบียบ/กฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นแล้ว ส่วนราชการต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์/แนวทางที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาการเป็นหน่วยงานของรัฐ และหลักการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร เพื่อสร้างรูปแบบองค์กรประเภทต่างๆ ให้เหมาะสมกับการดำเนินบทบาทภารกิจของภาครัฐที่มีความแตกต่างกันหลากหลายตามภารกิจแต่ละประเภทได้ และสามารถกำหนดกระบวนการบริหารงานภายในให้สอดคล้องกับประเภทภารกิจ เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากกว่ารูปแบบที่เป็นหน่วยราชการ (ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร.ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๓ เรื่องการปรับปรุงการจำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร)

๒. ขั้นตอนการขอจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ โดยเป็นการกำหนดขั้นตอนการขอจัดตั้งหน่วยงานของรัฐไว้ ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐรูปแบบอื่น เช่น องค์การมหาชน หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ หรือหน่วยงานในกำกับของกระทรวง ว่าต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร แต่ละขั้นตอนต้องดำเนินการอย่างไร เป็นต้น เพื่อให้หน่วยงานได้พิจารณาก่อนการขอจัดตั้งหน่วยงานก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ (ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๑๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ)

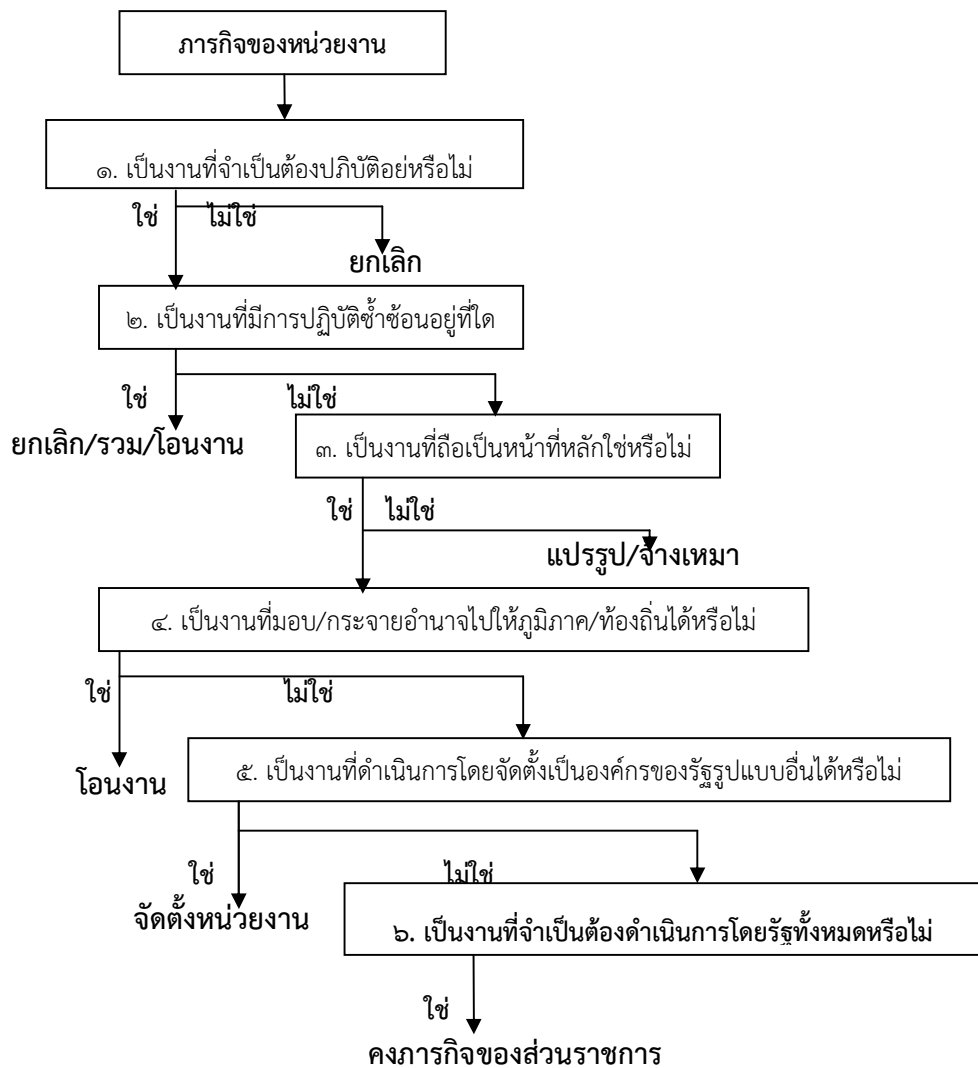
บทที่ ๒

๒.๑ รายการคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่วนราชการ

การวิเคราะห์ภารกิจ

ส่วนราชการจะต้องตอบคำถามเกี่ยวกับวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติภารกิจที่จะขอจัดตั้งหรือขยายหน่วยงาน เพื่อวิเคราะห์ว่าภารกิจนั้นจำเป็นต้องดำเนินการโดยส่วนราชการซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนของคำถามได้ดังนี้

แผนภาพการวิเคราะห์ภารกิจ

ทั้งนี้ ต้องอธิบายเหตุผลประกอบคำถามแต่ละข้อให้ชัดเจน

๒.๒ เหตุผลความจำเป็นในการขอจัดตั้ง

ให้ระบุเหตุผลความจำเป็นของงานที่จะจัดตั้งเป็นส่วนราชการให้ชัดเจน ได้แก่

- ๑) เมื่อจัดตั้งขึ้นแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของชาติในด้านใด
- ๒) เหตุผลที่แสดงว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการ สามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และ/หรือสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างไร และประชาชนจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างไร
- ๓) ชี้แจงสาเหตุที่ต้องขอปรับปรุงส่วนราชการ (เฉพาะกรณีส่วนราชการระดับต่ำกว่ากรม)
 - หน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น หรือเปลี่ยนแปลงไป โดยชี้แจงรายละเอียดว่ามีงานเพิ่มขึ้น

อย่างไร หรือลักษณะงานเปลี่ยนแปลงไปประการใด

- มีการเปลี่ยนแปลงระบบ หรือวิธีการทำงาน เฉพาะหน่วยงานหรือในภาพรวมของกรม
- ปัญหาการดำเนินงาน หรือการบริหารงานของกรม อันเนื่องมาจากโครงสร้างส่วน

ราชการเดิมไม่เหมาะสม

๒.๓ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ

- ๑) ให้ระบุอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้ชัดเจน ได้แก่

- ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการระดับกรม
- วัตถุประสงค์
- หน้าที่และความรับผิดชอบ

- ๒) การแบ่งส่วนราชการ (เฉพาะกรณีส่วนราชการระดับต่ำกว่ากรม)

- ให้แสดงแผนภูมิการแบ่งส่วนราชการในปัจจุบัน
- ให้แสดงการเปรียบเทียบการแบ่งส่วนราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่ขอปรับปรุงใหม่ โดยให้

จัดทำเป็นตารางเปรียบเทียบ ทั้งนี้ ให้ระบุด้วยว่ามีการปรับปรุงอย่างไร (ตามเอกสารแนบหมายเลข ๑)

- ๓) หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ

- ให้ชี้แจงหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการในปัจจุบัน
- สำหรับส่วนราชการที่ขอปรับปรุง ให้ชี้แจงหน้าที่และความรับผิดชอบของส่วนราชการที่

ขอปรับปรุงเปรียบเทียบกับหน้าที่ความรับผิดชอบในปัจจุบัน (ตามเอกสารแนบหมายเลข ๒)

๒.๔ นโยบาย แผนงานสำคัญของรัฐบาลที่ส่วนราชการต้องรับผิดชอบ

ให้แสดงถึงนโยบายและแผนงานสำคัญของรัฐบาลและตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดินเฉพาะที่ส่วนราชการนั้นรับผิดชอบ โดยแสดงความเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติ และแผนระดับกระทรวง และระดับกรม

๒.๕ ปริมาณงาน

ให้แสดงว่างานสำคัญๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันได้แก่งานอะไรบ้าง มีปริมาณงานมากน้อยเพียงใด โดยให้แสดงสถิติปริมาณงานย้อนหลัง ๓ ปี สำหรับงานใหม่ให้แสดงว่าได้ลงมือดำเนินการอะไรไปบ้างแล้วอย่างไรหรือไม่ และให้แสดงประมาณการปริมาณงานล่วงหน้า ๓ ปี ตามงานที่จะพึงมี หรือเป้าหมายของงานตามแผน รายละเอียดตามตารางที่แนบ

๒.๖ ค่าใช้จ่าย

ให้แสดงรายละเอียดงบประมาณค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน (ถ้ามี) และประมาณการค่าใช้จ่ายใน ๕ ปีข้างหน้า (๓ ปีข้างหน้า) เฉพาะส่วนราชการที่ขอปรับปรุง โดยจำแนกรายละเอียดงบประมาณตามงบรายจ่าย ได้แก่ งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน งบเงินอุดหนุน และงบรายจ่ายอื่น รายละเอียดตามตารางที่แนบ

๒.๗ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

๑) ให้สรุปกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
๒) ให้แสดงแผนภูมิอัตรากำลังเฉพาะกอง/สำนักที่เกี่ยวข้องกับการขอปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ โดยให้แสดงถึงอัตรากำลังที่มีอยู่ในปัจจุบัน และอัตรากำลังที่ขอปรับปรุงใหม่ (เฉพาะกรณีส่วนราชการระดับต่ำกว่ากรม)

๒.๘ ร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

ให้เสนอร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำหรับกรณีส่วนราชการระดับต่ำกว่ากรมให้เสนอร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ พร้อมเหตุผลในการปรับปรุงกฎกระทรวง

๒.๙ คำชี้แจงอื่นๆ (ถ้ามี)

อาจจะบรรยายละเอียดอื่นๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา หรือที่เป็นประเด็นสำคัญที่นอกเหนือจากที่ระบุข้างต้น

ตารางเปรียบเทียบการแบ่งส่วนราชการที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่ขอปรับปรุงใหม่

การแบ่งส่วนราชการในปัจจุบัน	การแบ่งส่วนราชการที่ขอปรับปรุงใหม่	หมายเหตุ
กรม ก. ราชการบริหารส่วนกลาง (๑) (๒) (๓) (๔) ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (๑)	กรม ก. ราชการบริหารส่วนกลาง (๑) (๒) (๓) (๔) ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (๑)	(ตัวอย่าง) เป็นการขอปรับปรุงชื่อส่วนราชการใหม่ เป็นการแยกงาน..... ของกอง.....(และกอง)..... มาจัดตั้งเป็นส่วนราชการใหม่

รายการเปรียบเทียบหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการ

ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุงหรือจัดใหม่แล้ว	หมายเหตุ
ในช่องหมายเหตุ ให้แสดงว่าเป็นส่วนที่มีอยู่เดิม หรือปรับปรุงเปลี่ยนชื่อใหม่ หรือตั้งขึ้นใหม่		

ตารางแสดงปริมาณงานย้อนหลัง และเป้าหมายล่วงหน้า

งาน/กิจกรรม	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปริมาณงานย้อนหลัง			เป้าหมายล่วงหน้า			หมายเหตุ
			ปี...	ปี...	ปี...	ปี...	ปี...	ปี...	

กรอบค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

แหล่งเงิน	งบประมาณปัจจุบัน	ประมาณการรายจ่ายล่วงหน้า		
	ปี....	ปี....	ปี....	ปี....
รวมทั้งสิ้น				
เงินงบประมาณ				
- งบบุคลากร				
- งบดำเนินงาน				
- งบลงทุน				
- งบเงินอุดหนุน				
- งบรายจ่ายอื่น				
เงินนอกงบประมาณ				

บทที่ ๓

ขั้นตอนการขอเสนอขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ

เมื่อส่วนราชการได้วิเคราะห์ภารกิจ เหตุผลความจำเป็นตามแนวทางที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด และให้ส่วนราชการเสนอขอปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้

แสดงขั้นตอนตามแบบ SIPOC Model ประจำปี ๒๕๕๙

- กระบวนการ :** พัฒนาระบบงานและปรับปรุงโครงสร้าง (ระดับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการฯ)
- ผลผลิต :** โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และระบบงาน (ปรากฏในกฎกระทรวงฯ)
- ตัวชี้วัดผลผลิต :** ระดับความสำเร็จในการวิเคราะห์ข้อมูล และดำเนินการตามขั้นตอนการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการฯ
- ผลลัพธ์ :** ข้อเสนอการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และระบบงานที่เหมาะสม ตรงตามอำนาจหน้าที่หลักของ สป.มท.
- ตัวชี้วัดผลลัพธ์ :** ร้อยละของการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและระบบงาน ตรงตามนโยบายของ ผบ. และอำนาจหน้าที่หลักของ สป.มท.
- ข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ :** เป็นไปตามขั้นตอน/แนวทางที่กำหนดฯ สอดคล้องกับนโยบาย และตรงตามอำนาจหน้าที่หลักของ สป.มท.
- ตัวชี้วัดกระบวนการ :** ระดับความสำเร็จของการดำเนินการพัฒนาระบบงานและปรับปรุงโครงสร้าง

แสดงขั้นตอนตามแบบ SIPOC Model ประจำปี ๒๕๕๙

Suppliers	Input	Process	Output	D.Process	Customer/Feedback
<p>๑. ผู้บริหารระดับสูงของ มท. ข้อกำหนด โครงสร้างฯ สป.มท./กรมในสังกัดเหมาะสม และตอบสนองภารกิจ และมีระบบงานที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. ผู้อำนวยการ/หัวหน้าหน่วยงานในสังกัด มท. ข้อกำหนด โครงสร้างฯ ของหน่วยงานระดับกองในสังกัด สป.มท.เหมาะสม และตอบสนองภารกิจ และมีระบบงานที่มีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑. สถานการณ์/นโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผนงานในการพัฒนา ข้อกำหนด ได้รับการตอบสนอง ภายใต้โครงสร้างและกลไกที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๒. งบประมาณ ข้อกำหนด ใช้งบประมาณในการพัฒนา ระบบงาน/ปรับปรุงโครงสร้างฯ โปร่งใส คุ่มค่า</p> <p>๓. บุคลากร ข้อกำหนด มีสมรรถนะที่สามารถวิเคราะห์ระบบงานได้</p>	<p>ข้อกำหนด ๑ ถูกต้องชัดเจน ได้แนวทางดำเนินการ</p> <p>ข้อกำหนด ๒-๑๐ ถูกต้อง ชัดเจน สามารถ</p> <p>** ระยะเวลา ตามแผนดำเนินงานที่กำหนด และระยะเวลาที่แต่ละหน่วยงาน/คณะทำงาน/คณะกรรมการพิจารณา</p>	<p>๑. โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ (ปรากฏในกฎกระทรวงฯ) ข้อกำหนด เหมาะสม และตอบสนองภารกิจ</p> <p>๒. ระบบงานภายใน ข้อกำหนด เหมาะสม และตอบสนองภารกิจ</p>	<p>แจ้งเวียน Supplier และ Customer ข้อกำหนด รวดเร็ว เข้าถึงได้</p> <p>ระยะเวลา รวดเร็ว ภายใน ๗ วัน</p>	<p>๑. ผู้บริหารระดับสูง</p> <p>๒. ผู้บริหารระดับกรมในสังกัด มท.</p> <p>๓. ผู้อำนวยการ/หัวหน้าหน่วยงานในสังกัด สป.มท.</p> <p>๔. จังหวัด</p> <p>ข้อกำหนด ทราบ/ถือปฏิบัติ /ใช้ประโยชน์ในการบูรณาการ และประสานงาน</p>

← ติดตาม กำกับ ประเมินผล และรายงาน →

บทที่ ๔

บทสรุป

การปรับปรุงอำนาจหน้าที่และการแบ่งส่วนราชการ เป็นการดำเนินการเพื่อรองรับระเบียบ/กฎหมาย และนโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนราชการมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการทั้งในส่วนโครงสร้าง บทบาทภารกิจ และอำนาจหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับภารกิจที่เพิ่มขึ้น มีความเข้มข้นขึ้น และไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีเป้าหมายตามการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ส่วนราชการได้มีการปรับปรุงภารกิจของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์ โดยไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และเพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ที่ครอบคลุมกับภารกิจที่เพิ่มขึ้นตามระเบียบ กฎหมาย มีส่วนราชการภายในองค์กรรองรับการปฏิบัติราชการที่ชัดเจน สามารถตอบสนองต่อแนวทาง/นโยบายการบริหารประเทศ และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ภาคผนวก